

سال دوم

جلسه ۲۶

سال تحصیلی ۹۰ - ۹۱

۹۰ / ۸ / ۹ دوشنبه

اقوال در بحث حروف

قول سوم

حرف و اسم
در معنا
با هم مختلف اند

قول اول

بزرگسی نتند
حرفی نتند
هم معنا هستند

قول اول

بزرگسی نتند
حرفی نتند
دارای معنا نیستند

اقوال در بحث حروف

قول سوم

حرف و اسم
در معنا
با هم مختلف اند

نظریه اول:
نظریه مرحوم نائینی

معانی نسبی که «الفاظ مستقل» دارند، بر دو قسم هستند:

برای بیان «نسبت ثانویه» به کار می روند
«ضربت فی الدار»

نسبت اول : بین «من» و «ضرب»

نسبت دوم : بین «ضرب» و «دار»

=

ظرف لغو

برای بیان «قیام عرض بر معروض»
«زید فی الدار»

=

نسبت اولیه، مورد اشاره قرار می گیرد

=

ظرف مستقر

معنای حروف (چه نسبیه / چه ایجادیه) «ایجادیه» هستند

حروف وضع شده اند برای :
«ایجاد ربط» بین دو مفهومی که بین آنها ارتباط نیست

۱ گاهی «صادقه» است : مطابق با نسبتی که بین معنای آن دو لفظ در خارج برقرار است، می باشد

۲ گاهی «کاذبه» است : مطابق با نسبتی که بین معنای آن دو لفظ در خارج برقرار است، نیست

نسبت ایجاد شده
بین لفظ در کلام :

اشاره به اشکال صاحب هدایه المسترشدین

ایشان تنها برخی از حروف را «ایجاد» می داند.

علت : در مورد حروف نداء و تشبیه، چیزی در خارج نیست

در حالی که : حروف برای «نسبت های ربطی خارجی» وضع نشده اند
بلکه : برای «نسبت های کلامی» وضع شده اند

اشاره به اشکال صاحب هدایه المسترشدین

به همین جهت عالمان لغت عرب گفته اند: «فی» برای «ظرفیت» است
و نگفته اند: «فی»، ظرفیت را «ایجاد» می کند.

ادامه نکات مرحوم نائینی

فرق بین لفظ «نسبت» و بین معنای حرفی : همان فرق بین «حقیقت» و «مفهوم» است

همانطور که هم به «مفهوم ماء» و هم به «ماء خارجی» نیاز داریم
همانطور : به «مفهوم مستقل» و «وجود رابط» نیاز داریم

ارکان این قول

۱. همه حروف «ایجادی» هستند

۲. معانی ایجادیه : واقعیتی جز همان معانی ای که در کلام ایجاد می شوند، ندارند

۳. فرق بین ایجادی بودن حروف و ایجادی بودن هیأت های انشائی :

حروف : وجود رابط را بین دو مفهوم ذهنی ایجاد می کنند
هیأت انشائی : معنایی در «عالم اعتبار» ایجاد می کند

۴. عدم التفات به معنای حرفی در حال استعمال

نکات مرحوم کاظمینی

مراد از ایجادي بودن حروف آن نیست که : حروف «علامت» هستند

طبق مبنای علامیت :

حرف نشانگر معنایی است که در ظرف مخصوص به آن معنی، موجود است

طبق مبنای ایجادیت :

حروف هیچ دلالت و علامیتی ندارند بلکه عین «وجود ذهنی» است